

Gáborfi Balázs (II. évf. tanító)

Miskolci Egyetem Comenius Főiskolai Kar

Sárospatak

Bemutató beszéd

Kedves Hallgatóim!

A mai előadásom témája, hogy van-e igazság. Mit tár fel előttünk, s valódi célját eléri-e? Van egyáltalán célja? És ami nekünk igazság, az vajon másnak is az? Az igazság az egyik legvitatottabb filozófiai fogalom. „*A valóság és a megismerés pontos megfelelése*”- írja az értelmező szótár (ÉKsz. *igazság*), s még 4 jelentését sorolja fel. Egységes definíciója nem létezik, mégis mindenki hangoztatta már így vagy úgy, például: *kiderül az igazság; győz az igazság; Három a magyar igazság! „Igazság szerint...”* - kezdjük így sokszor a mondatainkat, máskor csalódottan felkiáltunk: *Nincs igazság a földön!* Nos, hogy van-e mindenkire és mindenre vonatkozó igazság, nem tudom. De engedjék meg, hogy beavassam Önöket az én igazságombá!

Véleményem szerint az igazság agyunk titokzatos barázdáiban megbújó apró, eszmei szörny, melyet ha megvilágítunk, fényes képe arcunkba nevet, s ránk szabadítja magunk iránti szánalmunk és büntudatunk démonjait. Az igazság egy távoli ismerős, kit egyszer szívesen üdvözlünk, másszor pedig elfordítjuk a fejünket, s úgy teszünk, mintha nem vettük volna észre, mintha nem is lenne. Az igazság egyeseknek fényes pont a hamis dalnokok sötétjében, másoknak fekete, félelmetes üreg, amelyből lehetetlen kimászni.

Hazudtunk már mindannyian! Hamis szavakkal próbáltuk elfedni a *keserű igazságot*, amiről tudtuk, hogy fájna nekünk vagy annak, aki oly értékes számunkra. Képesek voltunk kockára tenni előtte szavunk hitelességét csak azért, hogy ne érezze magát rosszul. **Kedves Tanítványaim!** Emelje fel a kezét az, aki még nem volt hazug szavak szócsöve! Aki ne szépítette volna meg édesanyjának hazugsággal, hogyan tört szét a kedvenc vázája. Ki nem állt volna ki a barátjáért egy igaznak tűnő hazugsággal? Emelje fel a kezét, aki tudott egy súlyos titkot, és mégsem árulta el, hisz nem akarta, hogy a másiknak fájjon! Mindenki hazudott már. Elfedte a valóságot, hogy megvédje önmagát vagy egy másik embert. Így lesz az igazság egyszer könnyű gúnya, mert azt a szél könnyen fújja, másszor nehéz gúnya, mert azt a bú földig húzza.

Igazság és hazugság elválaszthatatlanok egymástól. Van, aki az igazságot hazugságnak hiszi, s a saját hazugságait véli igaznak. Amit a valóságról hiszünk, abból látunk, hallunk, érzékelünk, beépül a tudatunkba, erősnek hitt házakat, várakat építünk belőle. Az igazság az agy szüleménye, amit az agykutatók meg tudnak magyarázni? Lehet, hogy eljön ennek is az ideje. Egyelőre azonban csak az tény, hogy „az emberi agy számára a korábban átélt dolgok és az azokat kísérő érzések emlékei sokkal-sokkal fontosabbak, mint a „racionális” magyarázatok (amelyek egyébként főleg utólag születnek, és amelyeket főleg az érzelmeink és a megszokásaink alapján fogadunk el vagy utasítunk vissza!)” (BÁNKI M. 643-4.)

Van igazság? Én hiszem, hogy van **Kedves Fiatalok!** Maga a valóság, a tény, a hitelesség, az őszinteség, a veritas (MSzkt. *igazság*). Az egyik tv-csatornán vetítik keddenként a Tudorok című filmsorozatot. Az e heti részből megtudhattuk, hogy a XVI. századi Angliában kitört egy ismeretlen betegség okozta járvány. Ezek haltak meg az angol izzadásnak nevezett betegségben. VIII. Henrik, az uralkodó mindenféle pirulákkal és gyógyitallal próbálta megvédeni önmagát, mert azt hitte ezekről, hogy segítenek a bajban. Más a testi öröme okozta izzadást hitte a betegség ellenszerének. Mi volt az igazság? Az, hogy máig senki nem tudja, mi okozta ezt a járványt. Ismeretlen betegség volt. Ma viszont az orvostudomány, az agykutatás már sok mindent vissza tud vezetni a többi tudomány már ismert tényeire (BÁNKI M. 647). Hol van tehát az igazság? Egy betegség igazolásában éppúgy, mint édesanyánkban, aki elhitte, hogy a huzat verte le kedvenc vázáját. Mi tehát az igazság? Az, amit adatokkal igazolni tudunk, de az is, amit annak hiszünk egy pillanatban.

Van tehát igazság, csak nem mindenkihez jut el és nem mindenki fogadja be. Hiába a tények, bizonyítékok, mindig lesz valaki, aki az ellenkezőjét állítja. Nagyapán azt tanulta a szüleitől, hogy első az igazság, és továbbadta nekem. Ha megfogadják Önök is ezt a jó tanácsot, megtapasztalhatják, hogy legtovább érni az igazsággal lehet. Ezt pedig én adom át Önöknek Kedves Tanítványaim!

Irodalom

BÁNKI M. CSABA 2006. Agyunk fogságában. Pro Die Kiadó. Bp.

ÉKSZ. = PUSZTAI FERENC (főszerk.) 2003.² Magyar értelmező Kéziszótár. Akadémiai Kiadó. Bp.

MSzkt.= KISS GÁBOR (főszerk.) 2003. Magyar szókincstár. Rokon értelmű szavak, szólások és ellentétek szótára. Tinta Könyvkiadó. Bp.